

VOORSTEL AAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE CRANENDONCK

Registratienummer	2021-189240
Datum raadsvergadering	8 februari 2022
Datum B&W besluit	21 december 2021
Portefeuillehouder	M. Lemmen
Programma:	Sociaal Domein
Behandeld ambtenaar	Francis Bevers

Onderwerp: Regiovisie doordecentralisatie Beschermd wonen 2022-2026

Aan de raad

Voorstel:

In te stemmen met de regiovisie Doordecentralisatie Beschermd wonen 2022-2026 met daarin de volgende punten:

- De beweging van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis conform commissie Dannenberg voort te zetten;
- De regionale samenwerking voort te zetten op de maatwerkvoorziening Beschermd Wonen.

Motivering:

Door in te stemmen met deze regiovisie bieden wij onze inwoners, die een beroep doen op de maatwerkvoorziening Beschermd Wonen, perspectief op deze voorziening dichtbij huis, in de eigen omgeving. We blijven regionaal samenwerken, terwijl we daarnaast meer gaan investeren in lokale ondersteuningsvormen.

Gemeenten zijn met ingang van 2015 op grond van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning verantwoordelijk om hun inwoners voorzieningen voor beschermd wonen te bieden. Het Rijk en de VNG hebben afgesproken om voorlopig met de zogeheten centrumgemeentefunctie te blijven werken. Hierdoor heeft in onze regio de gemeente Eindhoven de regierol gekregen met de bijbehorende financiële middelen.

Vanaf 2015 voert de gemeente Eindhoven daarom de inkoop van 'beschermd wonen'-voorzieningen uit voor de regio Eindhoven. Deze regio bestaat uit de gemeenten: Best, Bergeijk, Bladel, Cranendonck, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Heeze-Leende, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-De Mierden, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.

Vanaf 1 januari 2023 gaat de centrumgemeentefunctie van Eindhoven veranderen. Gefaseerd over 10 jaar voert het Rijk door een doordecentralisatie van de middelen voor Beschermd Wonen.

Geleidelijk aan hevelen ze het budget voor inkoop en ondersteuning over van de centrumgemeente naar alle gemeenten. Het Rijk en de VNG hebben afgesproken dat gemeenten daarvoor gezamenlijk in de regio een Regiovisie vaststellen.

De gemeenten in de regio Eindhoven hebben medio 2019 een regionaal plan van aanpak opgesteld. Kern van dit plan van aanpak was de beweging van 'Beschermd Wonen' naar 'Beschermd Thuis'. Inwoners met een intensieve zorgbehoefte worden méér in de eigen gemeente en in de wijk gehuisvest: zo 'thuis' mogelijk. Dit betekent o.a. dat gemeenten meer ondersteuning in de reguliere woonomgeving moeten leveren en meer woningen voor deze doelgroepen beschikbaar moeten komen. Deze beweging is gebaseerd op het advies van de landelijke Commissie Dannenberg.

De uitgangspunten uit dit plan van aanpak zijn verwerkt in de voorliggende regiovisie. Deze 'Regiovisie Doordecentralisatie Beschermd wonen 2022-2026' bevat de ambities, uitgangspunten en planning voor de inrichting van de regionale samenwerking en inkoop van Beschermd Wonen. De koers die hierin is neergelegd, verwoordt het voornemen tot voortzetting van de regionale samenwerking en solidariteit bij inkoop van de maatwerkvoorziening Beschermd wonen.

Argumenten

De regiovisie Doordecentralisatie Beschermd wonen 2022 - 2026 vormt de basis voor het opstellen van nieuwe regionale samenwerkingsafspraken en een inkoopplan.

De beweging van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis, conform de visie van Dannenberg, is niet op korte termijn te realiseren en vraagt dus om voortzetting van het huidige beleid Beschermd Wonen. Met de regiovisie leggen we dit vast en zorgen we voor een gezamenlijke basis voor de invulling van de Doordecentralisatie Beschermd Wonen. De Regiovisie geeft de ambitie, uitgangspunten en het kader weer waarbinnen de verschillende onderdelen worden uitgewerkt. Hiermee geven de betrokken regiogemeenten een eenduidige opdracht voor de verdere uitwerking van een inkoopplan en te ontwikkelen nieuwe regionale samenwerkings- en financieringsafspraken voor een duurzame periode. Door middel van deze Regiovisie leggen we de intentie vast om dit met elkaar te (blijven) doen.

Het huidige zorglandschap is verspreid over de regio, wordt door inwoners uit de gehele regio gebruikt en vraagt daarmee om regionale samenwerking.

De huidige voorzieningen zijn verspreid over de regio. Dit gaat zowel om de variatie in ondersteuningsvormen als kennis op het gebied van specifieke doelgroepen. Inwoners van Eindhoven maken gebruik van voorzieningen in de regio en vice versa. Vanwege het belang van inzet op zorgcontinuïteit en het belang van een regionaal dekkend netwerk is het daarom noodzakelijk om regionaal afspraken te maken.

Het Rijk verplicht regionale samenwerking voor de uitvoering van de maatwerkvoorziening Beschermd Wonen.

Het Rijk heeft besloten dat voor de beweging van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis een doordecentralisatie van de middelen nodig is. Het Rijk stelt dat regionale samenwerking vereist is om te zorgen voor een goed functionerend zorglandschap. De schaal van individuele gemeenten is niet groot genoeg om de beschikbaarheid van alle (specialistische) ondersteuningsvormen te garanderen. Hiervoor is een Norm voor Opdrachtgeverschap Beschermd Wonen opgesteld.

De regiovisie is tot stand gekomen in samenspraak met o.a. professionals, (vertegenwoordigers van) inwoners, ervaringsdeskundigen, ketenpartijen.

Er is in september 2021 een bijeenkomst geweest met de Centrale Adviesraad Sociaal Domein om hen te informeren over de voorliggende notitie. Ook is er in oktober een algemene bijeenkomst geweest voor alle Wmo/adviesraden uit de regio met het oog op het adviestraject voor de Regiovisie. Van zes Wmo/adviesraden uit de regio, waaronder die van onze gemeente, is in oktober 2021 een advies ontvangen. Deze adviezen zijn verwerkt in de voorliggende Regiovisie.

Risico's:

- Er is nog geen volledige duidelijkheid over de effecten van de decentralisatie van de middelen Beschermd Wonen per gemeente.
- Er is nog geen uitsluitsel over het woonplaatsbeginsel
- De consultatieronde voor het nieuwe objectieve verdeelmodel loopt nog.

Ondanks deze onduidelijkheden, moeten we nieuwe samenwerkingsafspraken opstellen en het inkoopproces in de loop van 2022 voorbereiden. De Regiovisie voorziet in gemeenschappelijke ambities en uitgangspunten waarmee de noodzakelijke vervolgstappen kunnen worden opgestart

en verder uitgewerkt. In voorliggende regiovisie wordt onder andere verwoord dat uitgegaan wordt van het solidariteitsbeginsel met betrekking tot de inkoop.

Gezien de onduidelijkheden over de situatie na de doordecentralisatie gelden de ambities en afspraken uit de regiovisie in ieder geval voor de eerste drie jaar na de doordecentralisatie. Tijdens deze drie jaar wordt bekeken in hoeverre er aanpassingen nodig zijn in de voorliggende visie en afspraken.

Consequenties:

Financiële:

De gemeente Eindhoven ontvangt op dit moment als centrumgemeente middelen voor de regio. Dit wordt in de loop van 10 jaar omgezet naar middelen per gemeente. Per saldo zal het beschikbare budget licht groeien. De middelen zijn daarmee voldoende dekkend voor de kosten.

Vanaf 1-1-2023 zijn alle gemeenten (financieel) verantwoordelijk voor de nieuwe cliënten waarvan zij de herkomstgemeente zijn (woonplaatsbeginsel).

De verplichting tot samenwerking betekent ook een verplichting tot afspraken over de wijze van financiering, de verdeling van het beschikbare budget en de financiële risico's. Met andere woorden: afspraken over hoe we de overgangsfase tussen de nieuwe en oude verdeling van financiële middelen vormgeven. Hieruit moet ook duidelijkheid voor zowel de bestaande als de nieuwe cliënten volgen.

We verdelen de kosten van de maatwerkvoorziening Beschermd wonen eerlijk en efficiënt over de 15 gemeenten in relatie tot de inzet daarvan bij onze inwoners. Voor de periode 2023-2026 wordt er op basis van een prognose een regionaal budget gevormd waar vanuit de regionaal georganiseerde producten worden gefinancierd. De gemeenten dragen bij aan dit regionale budget op basis van de verhoudingen in het objectieve verdeelmodel Beschermd wonen.

Juridische:

Met deze regiovisie voldoen we aan de verplichting vanuit het Rijk om regionaal samen te werken.

Beleidsmatige:

De Regiovisie Doordecentralisatie Beschermd wonen vormt de basis voor nieuwe regionale samenwerkingsafspraken en een daaruit volgend inkoopplan. Inmiddels is het Inkoopplan voorgelegd aan het college. De planning voor de inkoop is als volgt:

De aanbesteding start naar verwachting per 1 april 2022, zodat de nieuwe contracten gelijktijdig met de nieuwe regionale samenwerkingsafspraken starten op 1 januari 2023. De initiële duur van de samenwerkingsafspraken en inkoop betreft de periode 2023-2026, met daarbij verlengingsopties.

Strategische:

De strategische positie van de regiogemeente Eindhoven verandert. Cranendonck wordt zelf verantwoordelijk voor de financiering van cliënten die herkomstig zijn uit onze gemeente (woonplaatsbeginsel).

Communicatie/burgerparticipatie:

De huidige werkwijze en ontwikkelingen zijn aan alle gemeenteraden toegelicht in een 2-tal informatieve bijeenkomsten (26 mei 2021 en 6 oktober 2021). Van de bijeenkomsten zijn de stukken en de presentaties, middels de griffier aan alle raadsleden ter beschikking gesteld. Er wordt door Eindhoven een communicatieplan opgesteld. Onderdeel hiervan is communicatie richting de Wmo adviesraden en de Raad. ZorgadviesRaad Cranendonck heeft een positief advies uitgebracht.

Commissiebehandeling:

Wij stellen U voor om bijgaand in concept opgemaakt besluit vast te stellen.

Met vriendelijke groet,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN CRANENDONCK,
De secretaris, De burgemeester,

E. Jacobs F.A.P. van Kessel